

Затверджено

Загальні збори

Протокол №

Від «01» 01 2022 р.

Голова організації

С.І. Семененко

ПОЛОЖЕННЯ

про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної добросередньота дотримання принципів доказової медицини

I. Загальні положення

1. Це положення встановлює регламент проведення заходів безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я за організації чи прямої участі Громадської організації «Українська асоціація клінічної фармакології та фармакотерапії» (далі – ГО «УАКФФ») у частині дотримання принципів академічної добросередньота доказової медицини.

2. У цьому Положенні вживають терміни у такому значенні:

1) безперервний професійний розвиток працівників сфери охорони здоров'я (далі – безперервний професійний розвиток) – безперервний процес навчання та вдосконалення професійних компетентностей працівників сфери охорони здоров'я, що дає їм змогу підтримувати або підвищувати рівень професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я;

2) електронна система безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я (далі – система) – електронна автоматизована інформаційно-телекомунікаційна система, що включає інформаційні технології і технічні засоби, призначена для зберігання, обліку та використання даних та іншої інформації щодо безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я;

3) заходи безперервного професійного розвитку – освітні заходи медичного спрямування, метою яких є підтримання або підвищення рівня професіоналізму і розвиток індивідуальної медичної практики для задоволення потреб пацієнтів та оптимізації функціонування сфери охорони здоров'я;

4) працівники сфери охорони здоров'я – медичні та фармацевтичні працівники, до яких належать лікарі, провізори, молодші спеціалісти (фахові молодші бакалаври, молодші бакалаври, бакалаври) з медичною освітою;

5) провайдери заходів безперервного професійного розвитку – юридичні особи, які провадять діяльність з організації та проведення заходів безперервного професійного розвитку;

6) академічна добросередньота – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил провадження освітньої (освітньо-творчої) та наукової (науково-технічної) діяльності, які є обов'язковими для всіх учасників (суб'єктів) такої діяльності та мають на меті забезпечувати довіру до результатів навчання, творчості, науково-дослідної діяльності;

7) доказова медицина – сукупність принципів та актуальних масивів валідної інформації для використання в щоденній медичній практиці (у діагностиці, лікуванні й профілактиці) медичних технологій і лікарських препаратів, ефективність та безпечність яких доведена у фармакоепідеміологічних дослідженнях із застосуванням математичних оцінок імовірності успіху й ризику.

8) Здобувачі освіти (в режимі БПР) - працівники сфери охорони здоров'я – медичні та фармацевтичні працівники, до яких належать лікарі, провізори, молодші спеціалісти (фахові молодші бакалаври, молодші бакалаври, бакалаври) з медичною освітою; фахівці, що надають реабілітаційні, психологічні та інші медико-соціальні послуги.

Інші терміни вживаються у цьому Положенні у значенні, наведеному в «Положенні про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників», затвердженному Постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року №725, в Основах законодавства України про охорону здоров'я та Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про професійний розвиток працівників”.

3. Основними формами проведення заходів БПР для ГО «УАКФФ» є такі:

- майстер-клас – представлення і демонстрація певних методик, технологій діагностики та лікування з метою підвищення професійного рівня та обміну передовим досвідом учасників заходу, розширення їх світогляду та залучення до новітніх галузей знань;

- симуляційний тренінг чи тренінг з оволодіння практичними навичками – набуття кожним учасником заходу певної клінічної та/або практичної навички та/або компетенції (вміння застосовувати в індивідуальній лікарській практиці процедуру, маніпуляцію, техніку тощо) в умовах штучно створеного, наближеного до реальності професійного середовища для забезпечення максимальної безпеки пацієнтів і працівників сфери охорони здоров'я. Під час проходження такого заходу безпосереднє відпрацювання практичних навичок або симуляційне відпрацювання передбачає навчальне навантаження на одного викладача не більше чотирьох – шести учасників;

- тренінг – опанування учасниками заходу нових професійних знань та навичок як з окремих розділів спеціальності, так і з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямами у групі до 20 осіб. Тривалість тренінгу становить один день і більше;

- семінар – набуття учасниками нових знань з окремих розділів спеціальності та з актуальних питань організації медичної допомоги за відповідними напрямами з можливістю обговорити отриману інформацію під час навчання у малих групах. Зміст навчання присвячений висвітленню актуальних питань на теоретичному рівні і не стосується питань формування навичок;

- фахова (тематична) школа – навчання з актуальних питань відповідної спеціальності, що поєднує заняття у великих групах для опанування теоретичної частини під час проведення лекцій та заняття у малих групах (не

більше 10-12 учасників на одного викладача) для проведення семінарів/практичних занять тривалістю один день і більше;

- наукова та/або науково-практична конференція (у тому числі конгрес, з'їзд, симпозіум) – форма організації наукової діяльності у вигляді зборів/наради медичних та наукових працівників щонайменше на обласному рівні з метою представлення результатів дослідницької роботи, результатів аналізу існуючих медичних практик, узагальнення і поширення кращого досвіду, створення теоретичних і методичних умов для його впровадження.

4. Заходи БПР за організації ГО «УАКФФ» можуть проходити за очною, дистанційною та змішаною формами навчання, зокрема і з використанням електронних освітніх ресурсів.

5. Електронні освітні ресурси для заходів БПР за організації ГО «УАКФФ» розміщуються на освітній платформі ТМ «Доктор Думає» <https://doctorthinking.org/>.

II. Політика дотримання принципів академічної добросередності та доказової медицини

1. Усі учасники заходів БПР зобов'язуються дотримуватись принципів академічної добросередності як під час навчання (участі у заходах БПР, виконання завдань, проходження поточного та фінального тестування), так і під час викладання, проведення заходів БПР та підготовки методичних матеріалів для заходів БПР.

2. Відповідальність за дотримання принципів академічної добросередності та доказової медицини під час навчання та участі у заходах БПР покладається цілком та повною мірою на працівників сфери охорони здоров'я, що беруть участь у такому заході.

3. Відповідальність за дотримання принципів академічної добросередності та доказової медицини під час підготовки навчальних матеріалів та проведення заходів БПР покладається цілком та повною мірою на розробника/розробників освітнього контенту та організатора/організаторів заходу.

4. ГО «УАКФФ» не може виступати цензором інтелектуальних напрацювань фахівців, задіяних до проведення заходу БПР. ГО «УАКФФ» поважає експертну думку та авторські права кожного члена ГО «УАКФФ», а також доповідача чи модератора заходів ГО «УАКФФ», які діють, зокрема, виходячи зі своєї репутації та відповідальності.

5. Організатори заходу залишають за собою право перевіряти дотримання учасниками правил академічної добросередності та доказової медицини у будь-який із дозволених законодавством та прийнятним з етичних та професійних міркувань спосіб, водночас підкреслюють добровільність такого права і цілковиту відповідальність залучених осіб за дотримання етичних принципів освітньої та власне наукової діяльності.

6. Усі учасники заходів БПР домовляються про дотримання таких основних принципів академічної добросередності:

- принцип чесності та порядності у дотриманні академічної добочесності, зокрема учасники заходів БПР домовляються системно уникати випадків порушення академічної добочесності під час заходів БПР;
- принцип об'єктивності, зокрема усі учасники заходу БПР визнають необхідність заздалегідь визначати правила дотримання академічної добочесності, види порушень академічної добочесності, процедури розгляду питань про наявність або відсутність порушень академічної добочесності, види відповідальності за встановлені порушення, та зобов'язуються однаково застосовувати всі перелічені елементи незалежно від суб'єкта;
- принцип професіоналізму, який усі учасники заходу БПР розуміють як активні дії щодо підтримання високого рівня компетентності кожним учасником процесу забезпечення академічної добочесності;
- принцип взаємної поваги всіх учасників заходів БПР до ідей, гідності інших, їхнього фізичного та психічного здоров'я, заохочення колегіальності та співпраці.
- принцип нульової толерантності до проявів порушення академічної добочесності, зокрема всі учасники заходів БПР визнають важливість дотримання академічної добочесності та не допускають толерування будь-яких проявів її порушення. Усі випадки порушення академічної добочесності підлягають обов'язковому розгляду відповідно до процедур, визначених чинним законодавством та регулятивними документами;
- принцип відповідальності, зокрема уміння брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, протистояти проявам порушення академічної добочесності, подавати приклади гідної поведінки;
- принципи прозорості й публічності, зокрема доступність інформації та визнання права усіх учасників заходів БПР діяти відкрито та зрозуміло;
- принцип законності, зокрема дотримання кожним учасником заходів БПР Конституції та законів України, міжнародних стандартів та стимулювання до цього інших;
- принцип справедливості, зокрема неупереджено однакове ставлення до всіх учасників заходів БПР, уникнення дискримінації та нечесності;
- принцип академічної свободи, зокрема самостійність та незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова, думки і творчості, поширення знань та інформації, вільного оприлюднення і використання результатів наукових досліджень з урахуванням обмежень, установлених законом та обов'язком дотримання правил академічної добочесності;
- принцип здорового глузду під час вирішення питання про наявність або відсутність порушення академічної добочесності та визначення виду академічної відповідальності.

6. Дотримання вимог академічної доброчесності під час створення академічних текстів передбачає дотримання таких принципів:

- Автором (співавтором) освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору є особа, яка зробила особистий інтелектуальний внесок до проведення дослідження, безпосередньо брала участь у його створенні та несе відповіальність за його зміст. Під час оприлюднення освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору мають бути зазначені всі його автори. Не допускається зазначати як автора освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору особу, яка не відповідає критеріям, визначенним абзацом першим цієї частини. Якщо у проведенні дослідження або створенні освітнього (освітньо-наукового, наукового) твору брали участь інші особи, що не вказані як його автори, це має бути зазначено у творі із визначенням внеску кожної такої особи.
- Освітній (освітньо-науковий, науковий) твір має містити достовірні відомості про використані методи, джерела даних, результати дослідження та отримані наукові (науково-технічні) результати.
- Якщо під час проведення дослідження та/або створення освітнього освітньо-наукового, наукового) твору були використані розробки, наукові (науково-технічні) результати, що належать іншим особам, це має бути зазначено в освітньому (освітньо-науковому, науковому) творі з посиланням на джерело їх оприлюднення. Використання загальновідомих фактів чи ідей не потребує окремого зазначення.
- Усі текстові запозичення, що використовуються в освітньому (освітньо-науковому, науковому) творі (окрім стандартних текстових кліше), мають бути позначені з посиланням на джерело запозичення.
- Текстові запозичення мають бути позначені у спосіб, який дозволяє чітко відокремити їх від власного тексту автора (авторів).

7. У разі використання автором (авторами) власних, розробок, наукових (науково-технічних) результатів, які були оприлюднені раніше, він (вони) мають зазначити це в освітньому (освітньо-науковому, науковому) творі.

8. Дотримання вимог академічної доброчесності для фахівців сфери охорони здоров'я передбачає дотримання таких правил:

- Самостійність у виконанні завдання означає, що воно має бути виконане для індивідуальних завдань – особисто здобувачем, а для групових завдань – лише визначеною групою здобувачів, без втручання інших осіб, під керівництвом та контролем викладачів, що визначені як керівники, та затверджені відповідно до нормативної документації закладів освіти (наукових установ) з урахуванням індивідуальних потреб і можливостей осіб з особливими освітніми потребами.
- Якщо умови або характер завдання передбачають обмеження у можливих джерелах інформації – без використання недозволених джерел інформації.

9. Дотримання вимог академічної доброчесності під час оцінювання передбачає дотримання таких основних правил:

• Оцінювання у сфері освіти і науки має відповідати вимогам об'єктивності, валідності та справедливості.

• Оцінювання є об'єктивним, якщо воно ґрунтуються на заздалегідь визначених критеріях.

• Оцінювання є валідним, якщо воно здійснюється відповідно до критеріїв, що визначаються законодавством України або суб'єктами зовнішнього (внутрішнього) забезпечення якості освіти.

• Оцінювання є справедливим, якщо воно проводиться за відсутності конфлікту інтересів, дискримінації та неправомірного впливу на оцінювача.

10. У разі встановлення порушення академічної доброчесності – учасником заходу БПР – під час проходження поточного або підсумкового тестування, такий учасник вважається таким, що не склав відповідне тестування, незалежно від його результатів. Водночас ГО «УАКФФ» залишає за таким здобувачем право на повторне проходження такого тестування за умови цілковитого забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності та професійної етики.

11. Перевірка дотримання принципів академічної доброчесності та доказової медицини під час підготовки навчальних матеріалів та проведення заходів БПР можлива тільки на етапі до початку заходу БПР. Таку перевірку здійснює уповноважений на це представник організатора. Автор та/або розробник навчального контенту, долучаючись до заходу БПР, гарантує унікальність та автентичність пропонованих методичних матеріалів, а також несе персональну відповідальність за недопущення plagiatu та інших форм порушення принципів академічної доброчесності.

12. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності такий матеріал не допускається до використання у заході БПР, а автор/розробник методичних матеріалів, що мають ознаки академічної доброчесності, має 48 годин на апеляцію та спростування висунутих йому звинувачень.

13. Усі учасники заходів БПР перебувають під захистом презумпції невинності і не потребують доказування своєї невинності, натомість факт порушення принципів академічної доброчесності має бути доведений прямыми та безпосередніми доказами чи свідченнями.

14. З метою попередження недотримання принципів етичної поведінки, а також випадків порушень академічної доброчесності та принципів доказової медицини ГО «УАКФФ» обов'язково інформує учасників освітнього процесу про необхідність дотримання принципів та норм академічної чесності, професійної етики під час реєстрації на відповідний захід БПР.

15. У разі виявлення фактів порушення академічної доброчесності та недотримання принципів доказової медицини чи викладення освітнього контенту, що суперечить таким принципам, будь-який учасник заходу БПР може звернутися до представника Провайдера із фото- або аудіодоказами відповідного порушення. Провайдер зобов'язаний упродовж 24 годин після надходження відповідної скарги призначити відповідальних осіб за перевірку отриманих фактів та здійснити таку перевірку упродовж наступних 48 годин.

16. У разі потреби додаткової оцінки факту порушення цього положення Провайдер залишає за собою право залучати додаткових експертів чи додаткові експертизи для встановлення усіх обставин скарги та подій, які їй передували.